

VALORACIÓ ECOGRÀFICA CLÍNICA EN CURES PAL·LIATIVES

Activitat formativa dirigida a facultatiu mèdic que desitgi adquirir competències bàsiques en l'ús de l'ecografia clínica a peu de llit per a la valoració i seguiment del pacient pal·liatiu, millorant la seva capacitat diagnòstica i la presa de decisions en l'entorn de cures pal·liatives

Objectiu general

Actualitzar els professionals en l'ús de l'ecografia com a eina diagnòstica bàsica i com a suport en la presa de decisions terapèutiques en entorns de cures pal·liatives, millorant la qualitat de vida del pacient a través d'una valoració més precisa i menys invasiva.

Objectius específics

- Reconèixer les característiques i aplicacions dels diferents dispositius d'ecografia en l'entorn clínic pal·liatiu, diferenciant-ne els avantatges segons la situació clínica del pacient.
- Dominar el funcionament bàsic d'un ecògraf per a la correcta configuració i interpretació de les imatges ecogràfiques.
- Aplicar les tècniques ecogràfiques bàsiques per obtenir imatges clares i de qualitat en el pacient pal·liatiu, garantint una valoració segura i precisa.
- Reconèixer i interpretar les imatges ecogràfiques fonamentals per a la identificació de complicacions comunes en el pacient pal·liatiu (vessaments pleurals, ascitis, retenció urinària).
- Utilitzar el Doppler Color per avaluar la perfusió i detectar alteracions vasculars en temps real.
- Integrar l'ecografia com a eina de valoració interdisciplinària en el marc d'un pla de cures centrat en el pacient, col·laborant amb l'equip per optimitzar la presa de decisions.
- Analitzar els resultats ecogràfics per ajustar les intervencions terapèutiques en funció de l'evolució del pacient, facilitant la presa de decisions clíniques en temps real.

VALORACIÓ ECOGRÀFICA CLÍNICA EN CURES PAL·LIATIVES

Continguts teòrics

- **Introducció a l'ecografia clínica**
 - Principis bàsics d'ecografia: orientació espacial, talls bàsics i artefactes més freqüents.
 - Funcionament i tipus de dispositius ecogràfics, sondes i comandaments.
- **Aplicacions de l'ecografia en cures pal·liatives**
 - Indicacions, avantatges, inconvenients i limitacions en l'entorn pal·liatiu.
- **Valoració pulmonar i cardíaca**
 - Pulmonar: Detecció de vessament pleural i diagnòstic de congestió pulmonar.
 - Cardíaca: Identificació de vessament pericàrdic.
- **Valoració abdominal**
 - Reconèixer l'anatomia ecogràfica d'òrgans sòlids (fetge i via biliar, ronyons i via urinària, pàncrees i melsa).
 - Detecció d'ascitis i tècnica per a la realització de paracentesis.
 - Avaluació de la bufeta urinària per identificar retenció d'orina.
- **Valoració venosa i vascular**
 - Estudi bàsic de les extremitats inferiors (protocol de dos punts) per a la detecció de trombosi venosa profunda.

VALORACIÓ ECOGRÀFICA CLÍNICA EN CURES PAL·LIATIVES

Continguts pràctics

- **Mòdul 1: Ecografia pulmonar i cardíaca**
 - Demostrar la capacitat d'identificar vessament pleural i avaluar la congestió pulmonar mitjançant tècniques ecogràfiques bàsiques.
 - Detectar i caracteritzar el vessament pericàrdic en pacients amb patologia cardíaca aguda i crònica.
- **Mòdul 2: Ecografia abdominal en pacients pal·liatius**
 - Identificar ascitis i realitzar paracentesi guiada per ecografia.
 - Avaluar la bufeta urinària per detectar signes de retenció d'orina i valorar la necessitat de sondatge.
 - Reconèixer les imatges ecogràfiques d'òrgans sòlids (fetge i via biliar, ronyons i via urinària, pàncrees i melsa) per detectar masses o alteracions estructurals.
- **Mòdul 3: Valoració vascular d'extremitats inferiors**
 - Realitzar un estudi vascular bàsic en dos punts (vena femoral i poplítica) per descartar trombosi venosa profunda.
- **Mòdul 4: Simulació de patologies rellevants explicades en els mòduls anteriors**

Modalitat: Mixta (5 hores online + 8 hores presencials)

Data part presencial: Dilluns 15 de desembre de 2025

Lloc: Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears
Carrer Major de Can Caralleu, 7, Districte de Sarrià-Sant Gervasi, 08017 Barcelona

Participants: màx. 20 assistents

Acreditació: Activitat ACREDITADA pel CCFCPS, 3,4 crèdits, 09/038799-MD

VALORACIÓ ECOGRÀFICA CLÍNICA EN CURES PAL·LIATIVES

Cronograma

Horari	Activitat	Descripció
9 - 9.15h	Introducció i Prebriefing	Presentació del programa, objectius del curs i assignació de grups per a la rotació
9.15h - 10.45h	Rotació 1: Tallers Pràctics en grups	Grup A: ecografia pulmonar i cardíaca Grup B: ecografia abdominal Grup C: ecografia venosa i vascular Grup D: simulació de patologies rellevants
10.45 - 11.15h	Pausa cafè	
11.15 - 12.45h	Rotació 2: Tallers Pràctics en grups	Grup A: ecografia abdominal Grup B: ecografia venosa vascular Grup C: simulació de patologies rellevants Grup D: ecografia pulmonar i cardíaca
12.45 - 14.15h	Rotació 3: Tallers pràctics en grups	Grup A: ecografia venosa i vascular Grup B: simulació de patologies rellevants Grup C: ecografia pulmonar i cardíaca Grup D: ecografia abdominal
14.15 - 15.30h	Dinar	
15.30 - 17h	Rotació 4: Tallers pràctics en grups	Grup A: simulació de patologies rellevants Grup B: ecografia pulmonar i cardíaca Grup C: ecografia abdominal Grup D: ecografia vascular i venosa
17 - 18h	Avaluació final i qüestionari de satisfacció	

VALORACIÓ ECOGRÀFICA CLÍNICA EN CURES PAL·LIATIVES

Docents

Adrian Oller Bonache.

Graduat en Medicina, Especialista en Geriatria i Gerontologia. Postgrau d'investigació i innovació en ciències de la salut per la Universitat Autònoma de Barcelona. Màster en "Medicina Clínica" per la Universitat Camilo José Cela, Madrid. Màster en Atenció Pal·liativa Integral a Persones amb Malalties Avançades per la Universitat Autònoma de Barcelona. Màster en "Ecografía Clínica en el Punto de Atención" per la Universitat Autònoma de Madrid (en curs).

Metge de Cures Pal·liatives domiciliaries (PADES) del Grup Mutuam, Barcelona.

Coordinador del grup de treball d'Ecografia Clínica de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives.

David Bottaro Parra.

Llicenciat en Medicina i Cirurgia, Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. Màster en Atenció Pal·liativa Integral a Persones amb Malalties Avançades per l'Universitat Autònoma de Barcelona.

Professor ad Honorem de la Universitat Rovira i Virgili.

Adjunt cures pal·liatives integrades al servei d'oncologia mèdica de l'institut d'oncologia de la Catalunya Sud (IOCS), Hospital Sant Joan de Reus.

Coordinador del grup de treball d'Ecografia Clínica de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives.

Rosa Blasi Martínez.

Graduada en Medicina, Especialista en Geriatria i Gerontologia. Màster en Atenció Pal·liativa a Persones amb Malalties Avançades per la Universitat de Vic (en curs). Beca Fellow Internacional per la Càtedra de Cures Pal·liatives (en curs).

Metgessa de l'Hospital Transfronterer de la Cerdanya (oncogeriatria, ortogeriatria i UFIS).

Coordinadora del grup de treball d'Ecografia Clínica de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives.

Jaume Canal Sotelo.

Llicenciat en Medicina i Cirurgia, Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. Màster en el Tractament del Dolor (Universitat Autònoma de Barcelona). Doctor en Medicina, Universitat de Lleida.

Director Mèdic i responsable de la unitat de cures pal·liatives en l'Hospital d'Atenció Intermèdia Hestia de Balaguer. Metge de l'equip de cronicitat de l'ABS de Balaguer.

Membre del grup de treball d'Ecografia Clínica de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives.

VALORACIÓ ECOGRÀFICA CLÍNICA EN CURES PAL·LIATIVES

Docents

Lina Nitola Mendoza.

Llicenciat en Medicina i Cirurgia, Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. Màster en Atención y Cuidados Paliativos ICO/UVic/UB/CCOMS. Fellow Clinico en Cuidados Paliativos en Clínica Universidad de Navarra.

Metgessa adjunta en Servei de Cures Pal·liatives ICO Badalona.

Membre del grup de treball d'Ecografia Clínica de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives.

Antonio Martin Marco.

Llicenciat en Medicina i Cirurgia. Especialista en Medicina Interna. Postgrau en estadística en ciències de la salut per la Universitat Autònoma de Barcelona. Postgrau en oncologia mèdica per la Universitat de Girona. Màster en medicina d'urgències per la Universitat de Lleida. Màster en atenció mèdica urgent per la Universitat de Barcelona. Màster en Cures Pal·liatives per la Universitat Tecnològica.

Metge adjunt de la unitat d'hospitalització a domicili i cures pal·liatives de l'Hospital Universitari de la Ribera, Alzira (València).

Membre del grup de treball d'Ecografia Clínica de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives.

Col·laboradors docents

Eva Barallat Gimeno.

Diplomada en Infermeria. Màster en Cures Pal·liatives (Universitat de Barcelona). Màster en Ciències de la Infermeria (Universitat de Lleida). Doctora en Salut (Universitat de Lleida).

Investigadora del grup de recerca GREISI (Universitat de Lleida).

Directora de la càtedra AECC "Comunicar és humanitzar. Atenció centrada en el pacient oncològic".

Professora Agregada de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida.

Docent en el Grau d'Infermeria (Lleida i Igualada) i en el Màster de Recerca en Salut (Universitat de Lleida).

Ha estat Coordinadora del Màster interuniversitari en Recerca en Salut i actualment és Vicedegana de Relacions Internacionals de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia.

Membre del grup de treball d'Ecografia Clínica de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives.